

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Філологія (прикладна лінгвістика)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 035 Філологія (прикладна лінгвістика)

галузі знань 03 Гуманітарні науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Херсонського державного університету

(протокол № 13 від «29» 05 2017 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться

в дію з «02» 06 2017 р.

Ректор професор В.М. Стратонов

(наказ № 335/4 від «02» 06 2017 р.)

Херсон, 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Філологія (прикладна лінгвістика)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена робочою групою ХДУ у складі:

Главацька Юлія Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики.

Гайдаєнко Ірина Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовознавства.

Гізер Валерія Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики.

Акішина Мар'яна Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кисельова А.М., керівник бюро перекладів «ЧП Кисельова А.М.».
2. Пономаренко Л. В., начальник центру міжнародного співробітництва Херсонської Торгово-промислової палати.

**1. Профіль освітньо-професійної програми
«Філологія (прикладна лінгвістика)»
зі спеціальності 035.10 Філологія (прикладна лінгвістика)**

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет Факультет іноземної філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр філології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Філологія (прикладна лінгвістика)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат НД № 2288922, Сертифікат НД № 2288924, Сертифікат НД № 2288925, Сертифікат НД № 2288926
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA- перший цикл, EQF – LLL – 6 рівень
Передумови	На основі повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська, англійська, друга іноземна
Термін дії освітньої програми	Два роки до оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation/EducationalPrograms.aspx
2- Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних практично використовувати досягнення теорії мови (галузь мовознавства) та комп'ютерної лінгвістики в різних сферах людської діяльності, зумовлених глобальною комп'ютеризацією інформаційної сфери суспільства.	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія Обов'язкові компоненти ОП – 68,13% Вибіркові компоненти ОП - 31,87%
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з акцентом на формування здатності створення та експлуатації автоматизованих інтелектуальних систем на базі природних мов.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі мовознавства та прикладної лінгвістики (новітні засоби обробки інформації, лінгвістичні й математичні методи дослідження, освоєння проблем штучного інтелекту, лінгвістичних програм, техніки комп'ютерної лексикографії, специфіки сучасного машинного перекладу) з урахуванням сучасних вимог освіти, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
Особливості програми	Програма передбачає комплексну підготовку фахівців в галузі прикладної лінгвістики за рахунок поєднання дисциплін лінгвістичного та інформаційно-технічного спрямування.
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійні назви робіт (за ДКП): - 2444.2 – професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів (перекладачі та усні перекладачі, перекладач технічної літератури, редактор-перекладач); - 3121 - фахівець з розроблення комп'ютерних програм.
Подальше навчання	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання з використанням пояснювально-ілюстративних, інтерактивних, проектних, комп'ютерних технологій навчання.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано» та «не зараховано» та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, захист курсової, дипломної робіт, захист звітів з практик, заліки, екзамени.
6- Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціальні задачі та практичні проблеми основних світоглядних теорій та концепцій лінгвістичних дисциплін (прикладної лінгвістики, анотування і реферування, комп'ютерних редакторів, комп'ютерної техніки та інформатики, основ складання лінгвістичних програм, систем автоматизованого перекладу), що передбачає застосування певної теоретико-методологічної бази і має комплексний характер.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організувати власну діяльність, працювати автономно та в команді. ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою. ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов.

	<p>ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.</p> <p>ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.</p> <p>ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Володіння спеціальними знаннями загальних і часткових теорій лінгвістики, прикладної лінгвістики, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.</p> <p>ФК 2. Уміння використовувати мовні одиниці залежно від ситуації спілкування та культурних традицій; аналізувати та узагальнювати найбільш важливі та актуальні явища, характерні для лінгвістики тексту; робити лінгвістичний аналіз тексту, реферувати науково-лінгвістичну, художню, ділову, публіцистичну літературу.</p> <p>ФК 3. Розуміння та сприйняття можливості обробки мовної інформації, яка функціонує в інформаційному просторі.</p> <p>ФК 4. Уміння вирішувати практичні проблеми та потреби суспільства за допомогою природної людської мови, яка є унікальним засобом збереження, накопичення, передачі інформації; аналізувати текст на природній мові для адекватного відбору мовного матеріалу з метою вдосконалення навичок іноземної мови; адекватно перетворювати тексти в іншомовну форму (автоматизований переклад); уніфікувати та стандартизувати науково-технічну термінологію; автоматизувати лексикографічну працю.</p> <p>ФК 5. Уміння забезпечувати усну та письмову комунікацію в межах діяльності перекладача; володіти навичками основних видів перекладу всіх жанрово-стильових різновидів текстів; володіти методикою аналізу різних типів текстів, використовувати лексичні і граматичні трансформації; використовувати комп'ютерні програми перекладу, електронні словники; редагувати переклади рідною мовою та іноземні тексти; оформлювати різні перекладацькі документи.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії прикладної лінгвістики у професійній діяльності.</p> <p>ФК 8. Володіння навичками науково-пошукової роботи в лінгвістиці; формування системного уявлення про загальні риси та мовні особливості стародавньої культури; методами пошуку, аналізу та обробки мовних даних; методикою вивчення мовних матеріалів в галузі мов та культур та їх практичного використання в професійній діяльності.</p>
<p>7- Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки.</p> <p>ПРН 2. Розуміння та сприйняття процесів розвитку комунікативної компетенції, управління ефективністю мовленнєвої діяльності з точки зору соціальних і індивідуальних завдань.</p>

	<p>ПРН 3. Уміння на основі знань закономірностей, взаємозалежностей і механізмів сприйняття та продукування мовлення намагатися контролювати ефективність комунікативного процесу.</p> <p>ПРН 4. Уміння складати алгоритми рішення задач засобами звичайної мови, у вигляді блок-схем, з використанням алфавітних операторів; за допомогою алфавітних операторів здійснювати оборотне кодування вхідних слів у стандартному алфавіті.</p> <p>ПРН 5. Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.</p> <p>ПРН 6. Володіння стандартними засобами обробки лінгвістичної інформації з урахуванням елементів програмування й автоматичної обробки тексту; структурою сучасних словників та технологією їх створення.</p> <p>ПРН 7. Уміння характеризувати та визначати основні типи описування предметної дійсності і фіксації кожного з рівнів мови; створювати словники різних типів (включаючи електронні).</p> <p>ПРН 8. Знання тенденцій і перспектив розвитку систем штучного інтелекту; принципів побудови та технологій розробки систем штучного інтелекту.</p> <p>ПРН 9. Уміння висловлювати свою думку іноземною мовою як в усній, так і в письмовій формах; працюючи з іншомовними фаховими текстами, використовувати термінологічні двомовні словники, електронні словники.</p> <p>ПРН 10. Уміння пошуку та роботи з програмними продуктами проектування і підтримки лексикографічних інформаційно-пошукових систем, словників, електронних бібліотек; поповнення та підтримки систем автоматизованого анутовання, реферування, аналізу і синтезу текстів.</p> <p>ПРН 11. Володіння комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 12. Уміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРН 13. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРН 14. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.</p>
8- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію програми забезпечують науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування у провідних закладах вищої освіти України та зарубіжжя.
Матеріально-технічне	Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і

забезпечення	лабораторій, основний перелік яких включає: кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності. Вимоги до спеціалізованих лабораторій та кабінетів визначаються окремим документом, що затверджуються рішенням НМР університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Херсонський державний університет забезпечує студентів і викладачів навчально-методичними матеріалами на паперових та електронних носіях, підручниками і навчальними посібниками, періодичними виданнями за профілем підготовки студентів, доступом до електронних інформаційних ресурсів (у т.ч. через мережу Інтернет) у бібліотеці університету; корпоративними каталогами (спільно з бібліотеками провідних ЗВО України та світу). Комп'ютерна техніка, що знаходиться у бібліотеці, підключена до адміністративної мережі університету і до Інтернету. Найголовнішою БД на web-сторінці є електронний каталог «eLibrary», що відображає фонд бібліотеки. Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR: http://ekhsuir.kspu.edu/ .
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Навчання за кредитно-трансферною системою. Осяг 1 кредиту – 30 годин.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладено угоди про подвійне дипломування з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща) від 01 квітня 2015 р.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності за умов попередньої мовленнєвої підготовки.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, дипломна робота, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
1.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки			
1.1.1.	Філософія	3	екзамен
1.1.2.	Історія України та української культури	3	диференційований залік
1.1.3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
1.2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки			
1.2.1	Екологія	3	залік

1.2.2.	Нові інформаційні технології	3	залік
1.2.3.	Вступ до мовознавства	3	екзамен
1.2.4.	Вступ до корпусної лінгвістики	3	екзамен
1.2.5.	Основи фундаментальної та прикладної математики	8,5	екзамен
1.2.6.	Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи)	3	диференційований залік
1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки			
1.3.1.	Практика усного та писемного мовлення	40,5	екзамен
1.3.2.	Латинська мова	3	залік
1.3.3.	Історія розвитку прикладної лінгвістики	3	диференційований залік
1.3.4.	Практична фонетика англійської мови	4,5	екзамен
1.3.5.	Практична граматики англійської мови	20	екзамен
1.3.6.	Програмне забезпечення ПЕОМ	10,5	екзамен
1.3.7.	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
1.3.8.	Основи прикладної та комп'ютерної лінгвістики	8	екзамен
1.3.9.	Порівняльна лексикологія	4	екзамен
1.3.10.	Теоретичні, методологічні та практичні засади когнітивної лінгвістики	3	залік
1.3.11.	Курсова робота з фахових дисциплін	3	диференційований залік
1.3.12.	Порівняльна стилістика	6	екзамен
3.1.	Навчальна практика	6	залік
3.2.	Виробнича практика	9	диференційований залік
4.1.	Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	7,5	екзамен, захист
Усього за нормативною частиною:		163,5	
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
Дисципліни вільного вибору студента			
2.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки			
2.1.1.	Психолінгвістика / Соціолінгвістика	3	залік
2.1.2.	Психологія / Основи теорії мовної комунікації	3	залік
2.1.3.	Соціологія / Економіка / Історія світової культури	3	залік
2.1.4.	Політологія / Правознавство / Україна в Європі і світі	3	залік
2.1.5.	Дисципліна вільного вибору студента	6	залік
2.2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки			
2.2.1.	Лінгвістичне забезпечення АСУ / Штучний інтелект	4	диференційований залік
2.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки			
2.3.1.	Морфемно-словотвірний фонд української мови / Практична стилістика української мови	4	залік
2.3.2.	Теорія та практика перекладу / Галузевий	7,5	екзамен

	переклад		
2.3.3.	Комп'ютерна лексикографія / Інформаційні технології у перекладацькій діяльності	3	залік
2.3.4.	Друга іноземна мова / Аналітичне читання та письмо	16	екзамен
2.3.5.	Прикладне термінознавство / Основи укладання галузевих глосаріїв	3	залік
2.3.6.	Практика усного та писемного перекладу / Аспектний переклад	14,5	екзамен
2.3.7.	Експериментальна лінгвістика / Основи корпусної лінгвістики	3	залік
2.3.8.	Мова С++ / Спецкурс з прикладної лінгвістики	3,5	залік
Усього за вибірковою частиною :		76,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Цикл загальної підготовки				Цикл професійної підготовки			
	Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС	Семестр	Форма контролю	Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС	Семестр	Форма контролю
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Курс	1.1.2. Історія України та української культури	3	1	д/з	1.3.1. Практика усного та писемного мовлення	10	1,2	екзамен
	1.1.3. Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	1,2	екзамен				
	1.2.1. Екологія	3	1	залік	1.3.2. Латинська мова	3	1	залік
	1.2.2. Нові інформаційні технології	3	1	залік	1.3.3. Історія розвитку прикладної лінгвістики	3	2	д/з
	1.2.3. Вступ до мовознавства	3	1	екзамен	1.3.4. Практична фонетика англійської мови	4,5	1,2	екзамен
	1.2.4. Вступ до корпусної лінгвістики	3	1	екзамен	1.3.5. Практична граматики англійської мови	6,5	1,2	залік
	1.2.5. Основи фундаментальної та прикладної математики	5	1,2	залік	2.1.1. Психолінгвістика / Соціолінгвістика	3	2	залік
					2.1.2. Психологія / Основи теорії мовної комунікації	3	2	залік
					2.3.1. Морфемно-словотвірний фонд української мови/Практична стилістика української мови	4	2	залік
2 Курс								
	1.1.1. Філософія	3	4	екзамен	1.3.1. Практика усного та писемного мовлення	13,5	3,4	екзамен
	1.2.5. Основи	3,5	3	екзамен	1.3.5. Практична граматики	8	3,4	екзамен

	фундаментальної та прикладної математики				англійської мови			
	1.2.6. Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи)	3	3,4	залік, д/з	1.3.6. Програмне забезпечення ПЕОМ	5	3,4	екзамен
	2.1.5. Дисципліна вільного вибору студента	3	3	залік	1.3.7. Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	3	залік
					1.3.8. Основи прикладної та комп'ютерної лінгвістики	4,5	4	залік
					2.3.2. Теорія та практика перекладу/Галузевий переклад	7,5	3,4	екзамен
					2.3.3. Комп'ютерна лексикографія / Інформаційні технології у перекладацькій діяльності	3	4	залік
					3.1. Навчальна практика	3	4	залік
3 Курс								
	2.1.3. Економіка/ Соціологія / Історія світової культури	3	5	залік	1.3.1. Практика усного та писемного мовлення	8,5	5,6	д/з
	2.1.4. Правознавство / Політологія /Україна в Європі і світі	3	6	залік	1.3.5. Практична граматики англійської мови	5,5	5,6	екзамен
	2.1.5. Дисципліна вільного вибору студента	3	6	залік	1.3.6. Програмне забезпечення ПЕОМ	4,5	5,6	екзамен
					1.3.7. Основи прикладної та комп'ютерної лінгвістики	3,5	5	екзамен
					1.3.9. Порівняльна	4	5	екзамен

					лексикологія			
					1.3.11. Курсова робота з фахових дисциплін	1,5	6	д/з
					2.2.1. Лінгвістичне забезпечення АСУ /Штучний інтелект	2	6	залік
					2.3.4. Друга іноземна мова / Аналітичне читання та письмо	5	5,6	екзамен
					2.3.5. Прикладне термінознавство / Основи укладання галузевих глосаріїв	3	6	залік
					2.3.6. Практика усного та писемного перекладу /Аспектний переклад	7,5	5,6	екзамен
					2.3.7. Експериментальна лінгвістика/Основи корпусної лінгвістики	3	6	залік
					3.1. Навчальна практика	3	6	залік
4 Курс	2.2.1. Лінгвістичне забезпечення АСУ / Штучний інтелект	2	7	д/з	1.3.1. Практика усного та писемного мовлення	8,5	7,8	екзамен
					1.3.6. Програмне забезпечення ПЕОМ	1	7	екзамен
					1.3.10. Теоретичні, методологічні та практичні засади когнітивної лінгвістики	3	8	залік
					1.3.11. Курсова робота з фахових дисциплін	1,5	7	д/з
					1.3.12. Порівняльна стилістика	6	8	екзамен
					2.3.4. Друга іноземна мова	11	7,8	екзамен

					/ Аналітичне читання та письмо			
					2.3.6. Практика усного та писемного перекладу /Аспектний переклад	7	7,8	екзамен
					2.3.8. Мова С++//Спецкурс з прикладної лінгвістики	3,5	7	залік
					3.2. Виробнича практика	9	7	д/з
					4.1. Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	7,5	8	екзамен, захист

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Філологія (прикладна лінгвістика)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться у формі комплексного іспиту (письмово) та захисту дипломної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження випускнику ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр філології (прикладна лінгвістика). Атестація здійснюється відкрито і публічно.

